KURJER KRAKOWSKI.

Dnia 3 grudnia roku 1834. | SRODA. | Pismo to wychodzi codziennie przedpoł. wyjąwszy niedzielę i święta uroczyste.

Przedpłata kwartalna złp. 5. | Nr 54.

KRAKÓW.

Redakcya donosi swoim czytelnikom iż Nmer 49 Kurjera dla nieprzewidzianych przeszkod nieogłoszony, w przyszły wtorek t. j. dnia 8 b. m. wydany będzie.

Polska. — Dla wsparcia nieszczęśliwych mieszkańców Staszowa, którzy wielkie straty ponieśli przez gwałtowny pożar, stowarzyszyły się młode osoby płci obojéj za pozwoleniem rządu, które w teatrze amatorskim przedstawią 60 sztuk wzorowych cały dochód przeznaczając biednym pogorzelcom. Cześć przyjaciołom ludzkości nie słowem, ale czynem, pociechę niosącym!

N. Cesarz Wszech Rossyi opuścił Berlin w nocy z dnia 24 na 25.

Kurs pieniężny: dukaty hol. nowe złp. 19 gr. 17, stare ważne złp. 19 gr. 14; obligacye skarbowe tysiąc złotowe złp 100 i pół Listy zastawne białe bez kuponu od złp 94 gr 7 i pół do 94 gr 20, wartość kuponu złp. 1 gr. 21. Obligacye udziałowe złp. 421.

Francya. Stronnicy marszałka Mortier przywodzą na pamięć jego szlachetne postępowanie w sprawie jenerała Ney stawionego przed sąd wojenny, czemu się sprzeciwił rzeczony marszałek, utrzymując że sąd ten jest niewłaściwym. Między aktami xięcia Bassano w czasie jego kilkodniowego ministerstwa znajduje się także pozwolenie udzielone jenerałowi hiszpańskiemu Moreno wysiedzieć resztę więzienia w domu chorych. — Posiedzenia parów długo potrwają, gdyż rapport p. Girod w sprawie 300 więzniów politycznych wynosi przeszło 18000 stron *in folio.* — Powszechném jest zdaniem że wszyscy obwinieni a przynajmniéj większa część wypuszczona będzie na wolność. — W Marsylii odebrano wiadomość o ciągłych zaburzeniach w Syryi i nieuchronnéj wojnie między sułtanem a baszą egipskim; czemu zapobiegają Austrya, Rossya i Francya.

Anglia. Nieukontentowanie powszechne z powziętéj wiadomości, że X. Wellington ma być prezesem rady ministrów, przekonało króla o niemożności utrzymania Torysów na sterze rządu. Jak ważną okoliczność ta być musi ztąd wnosić można, że bankierowie na wszystkie strony wyprawili gońców w celu wstrzymania swoich czynności dopóki pewność nienastąpi. Zastanowienia godną jest rzeczą że przed 4 laty w tym samym dniu to jest 14 listopada ministerium Welingtona rozwiązano z przyczyny dymissyi xięcia tego który ma dziś nowe utworzyć. Niektórzy wychodzcy obcy w Anglii bawiący, zdecydówali się nakoniec i popłynęli do Ameryki północnéj.

Szwajcarya. Rząd berneński miał nakoniec zadosyć uczynić reklamacyom gabinetów rzeszy niemieckiéj nakazując wydalenie osób obcych mianowicie czeladzi rzemieślniczéj, która była powodem do licznych i długich konferencyi dyplomatycznych. Zagrożone zawieszenie stosunków politycznych pokonało trudności wszystkie a czynności odbywają się jak dawniéj.

Niemcy. W nadreńskich krajach nagłe i wielkie mrozy nabawiły przestrachu nienawykłych do zimna mieszkańców; stosónki handlowe nad rzekami spławnemi krą przepełnionemi, doznają ztąd dotkliwego opóźnienia. – W Szląsku pruskim sekta saperatistów odmawia należnego posłuszeństwa władzy kościelnéj, zdaje się jednak że rząd przywróci dawne porozumienie między stronami spornemi.

Ogólne przepisy dla uniwersytetów niemieckich ustanowione na kongresie ministeryalnym wiedeńskim mają być względnie stosowane dla zachodzącéj różnicy między krajami Rzeszy co do potrzeb moralno-umysłowych. — W Monachium malarz Jerzy Stamberger obwiniony o polityczne mniemania; po dwuletniéj inkwizycyi skazanym został na przeproszenie przed portretem króla i 10 letnie więzienie – Zaprowadzenie jednego systemu celnego w Niemczech opoznia się dla licznych trudności, tak iż niemożna z pewnością przewidzieć, kiedy się życzenia stanu kupieckiego spełnią. —Uniwersytet Göttingski ma professorów 89 i 878 uczniów.

Ustęp z Alkoranu. o żonach.

Nie wolno wam (mówi Machomet do wyznawców Islamizmu) zaślubiać kobiet niewiernych, chyba że zostaną muzułmankami. [Służebnica muzułmańska lepszą jest od najznakomitszéj z niewiernych. — Ci którzy czystość ślubują mając żony, powinni przez cztery miesiące wprzód się namyślać. – żony powinny się zachować względem mężów jak oni względem nich. — Wolno się wam podwakroć rozwodzić, lecz skoro za trzecim razem rozłączycie się z żoną, to już na zawsze, albo zatrzymajcie ją z ludzkością, albo z dobrocią oddalcie Nie wolno wam jednak odbierać tego coście jéj raz dali. — Uczciwe żony są posłuszne i pilne nawet w niebytności swych mężów. Jeżeli żony wasze są roztropne unikajcie z niemi najmniejszéj sprzeczki; gdyby się to jednak przytrafiło, wybierzcie do zgody rozjemców, jednego z jéj rodziny drugiego z waszéj. — Możesz zaślubić jednę, dwie trzy lub cztery żony, a nigdy więcéj. Lecz gdy nie będziesz mógł bydź jednakim dla wszystkich wybierz tylko sobie jednę. Daj jéj stósowne utrzymanie, bądź o nię troskliwy i mów z nią zawsze po przyjacielsku. — Nie wolno wam tem rozrządzać co do waszych żon należy w brew ich woli; ani sprzeciwiać się po rozwodzie ich powtórnemu zamężciu dla objęcia ich własności, zwłaszcza gdy przestępstwo nie było im dowiedzione. Gdy opuszczacie żonę dla zaślubienia innej, jeżliście jéj darowali wartość jednego talentu, nie żądajcież nic od niéj. — Wolno wam zaślubiać niewolnice, ale lepiéj się wstrzymać od tego. — Rozwódka powinna karmić swe dziecie przez lat

dwa a ojciec obowiązany jest przez ten czas łożyć na jéj utrzymanie stósownie do stanu. Gdy przed skończeniem dwóch lat dziecko odłącza się od piersi, wówczas potrzeba zobopolnego zezwolenia ze strony matki i ojca. Jeżeli przymuszeni jeteście powierzyć je mamcej, wynagrodzcie ją przyzwoicie.

Odwet

Doktor Joung, sławny wydawca poematu pod napisem: nocy, grał doskonale na flecie. Gdy raz z kilku damami, ktorym towarzyszył do Vauxhall, Tamizę przepływał zaczął grać na flecie, lecz ponieważ byli ścigani od innéj łódki napełnionéj kilku młodymi officerami, która ich niedostępowała zaprzestał swojéj muzyki. Jeden z młodych wojaków zapytał go, dla czego grać przestał? Dla téj saméj przyczyny „odpowiedział Joung, dla któréj grać zacząłem." „A jakaż to była przyczyna?" „Ponieważ mi się tak podobało." Dobrze! odpowiedział oficer, weź pan natychmiast swój flet i graj, albo go wrzucę w Tamizę. Gdy Joung spostrzegł, że damy którym towarzyszył bardzo się stworzyły, uległ okolicznościom i grał bardzo przyjemnie w ciągu całéj żeglugi. Skoro towarzystwo przybyło do Vauxhall, nie spuszczał Joung z oka swego przeciwnika, i gdy nad wieczorem spostrzegł samego w alei, przybiegł do niego i rzekł dobitnym i spokojnym głosem: mój panie, z bojaźni i dla uspokojenia swojego towarzystwa, uległem jego niegrzecznemu żądaniu; lecz żeby panu dowieść iż odwaga równie mieszka pod cywilną jak pod wojskową suknią, wzywam pana abyś jutro o 10 z rana przybył do parku Hyde. Sekundantów niepotrzebujemy, nieporozumienie tylko nas obchodzi, i byłoby nieużytecznie łączyć w tę sprawę kogo trzeciego. Tam walczyć będziemy na szpady. Młody wojak przyiął wyzwanie. Przybyli obadwa o umowionej godzinie, oficer wydobył szpadę i stanął do walki: Joung zaś przyłożył mu pistolet do piersi. Czy mię pan chcesz zabić? zawołał oficer.— Nie, odpowiedział Joung zimno; ale bądź pan łaskaw swoję szpadę na chwilę schować i zatańczyć menueta, lub go natychmiast trupem położę. Oficer wymawiał się jak mógł, ale zimna krew i ton jego przeciwnika działały tak wymownie iż musiał być posłusznym. Po odtańczeniu menueta rzekł Joung „Zmusłeś mię pan wczoraj abym grał na flecie mimowolnie, a ja dziś pana mimo jego woli do tańczenia, więc nic sobie niewinniśmy. Jeźli pan jeszcze na tém nie przestajesz, gotów jestem uczynić wszystko czego za żądasz. Zamiast odpowiedzi rzucił mu się oficer na szyję, prosił o przebaczenie i przyjaźń i w istocie zawiązali z sobą przyjaźń którą tylko śmierć Jounga przerwała.

W Wiedniu w niższym Belwederze w tak zwanym zbiorze Ambrazyiskim, między rozmaitemi starożytnościami, znajdują się następne tyczące się Polski: Pancerz Stefana Batorego króla polskiego mający na piersiach krucyfix. Przyłbica tego monarchy nabijana misternie złotem. Wizerunek tegoż króla i ja-

kiegoś kolosalnego Sarmaty, którego zowią „*Der grosse Polhe.*" Czarna także zbroja Mikołaja ks Radziwiłła. Zbroja bardzo kosztowna osobliwszéj roboty Krzysztofa x. Radziwiłła,

Na tegoroczněj wystawie przemysłu w Paryżu perukarze największą zwrócili uwagę na dzieła swoje, albowiem nietylko włosy ale nawet i skórę na głowie doskonale nasladują — Poeta niemiecki Raupach ma zamiar wznowić chóry na scenie na wzór Greków i Rzymian

Wschodnia Flandrya zarabia rocznie kilka milionów na kwiatach którémi handel prowadzi do wszystkich części świata. Bez wątpienia najpiękniejszy zysk, bo z kwiatów.

Do Wiednia na targ przybyły wieśniak, ktorego był pokąsał pies wściekły, dostał nagle téj choroby tak gwałtownie że własnego konia kąsać zaczął.

W Lubelskim dziewczęta mają zwyczaj w wilią wilii S. Andrzeja całą noc niespać, aby im się co następnéj nocy tem lepiéj śniło, co wszystko przeciwnie tłomaczą, np. jeżeli się któréj o pięknym przyśniło chłopcu, niezawodnie brzydkiego dostanie za męża. Pewien krytyk francuzki przyrównał romanse historyczne do ziemniaków, które się wszędzie przyjmą i rodzą.

Przybyli do Krakowa. Janenko Jakób akademik z Galicyi.— Osiecki Nicefor ob. z Galicyi. Kosinski Adam z Galicyi. – Złowodzki Józef z Galicyi. – Wróblewska Anna z Galicyi.

DONIESIENIE

z Biòra interessów piśmiennych i informacyjnych.

Uwiadomia się osoby przybywające do tego biòra, iż każda mająca interes informacyjny winna jest zapłacić przy zapisaniu się do księgi informacyjnej groszy 15.

☞ Potrzebny jest nauczyciel domowy na Wołyń posiadający gruntownie język niemiecki, francuzki i inne nauki przywiązane do edukacyi początkowéj. Bliższa wiadomość w redakcyi kurjera krakowskiego.

☞ Osoba z cyrkułu stryjskiego tu bawiąca w Krakowie uprasza bardzo, aby kto z szanownych gości z wspomnionego cyrkułu raczył przesłać wiadomość o sobie do apteki jp. Gutkowskiego celem zasięgnienia instrukcyi o jednéj rodzinie mieszkającéj w Galicyi interesującéj proszącą.

Dwie kamienice przy ulicy Gołębiéj L 277 i 178 są do sprzedania z wolnéj ręki każdego czasu, każda z osobna lub razem Bliższa wiadomość w tychże kamienicach na pierwszém piętrze.

Koncert p. Iżyckiego w przyszłą niedzielę; szczegóły afiszem ogłoszone będą.

Dzieł Architektonicznych pierwszych autorów włoskich i francuzkich ktoby chiał nabyć niech się zgłosi do księgarni Józefa Czecha.

Teatr Narodowy Jutro na żądanie po 2 raz przedstawioną będzie opera: *Włoszka w Algierze.*

W Drukarni Józefa Czecha, Nakładem Redakcyi.